

Woord van de week

Thema: Sinterklaas

Kapoentje

De betekenis van kapoen in sinterklaas kapoentje niet duidelijk. Er zijn wel verschillende verklaringen bedacht.

Kapoen = ‘gecastreerde man’

Kapoen heeft oorspronkelijk de betekenissen ‘gecastreerde haan’ en ‘gecastreerde man’. Sinterklaas was bisschop en het feit dat hij (mogelijk) celibatair leefde, zou in verband gebracht kunnen zijn met castratie en dus met kapoen. Een vergelijkbare associatie heeft er ook toe geleid dat kapoen vroeger als scheldwoord voor Joden werd gebruikt: het feit dat Joodse mannen besneden worden, werd in verband gebracht met castratie.

Kapoen = ‘schurk’, ‘deugniet’

Kapoen is overigens, net als het verwante Franse capon, al eeuwenlang een scheldwoord of spotnaam – de dichter Bredero (1585-1618) gebruikte het al. Het betekende ‘vreemde gast’, ‘schurk’, ‘bandiet’. In de loop van de tijd is de spotnaam steeds verder afgezwakt. In Vlaanderen worden kapoen en de verkleinvorm kapoentje tegenwoordig vooral gebruikt als liefkozende aanduidingen voor kinderen, in de betekenis ‘deugniet’. Dat ook Sinterklaas vooral liefkozend ‘kapoentje’ wordt genoemd, is goed mogelijk.

Klaas Kapoen

En dan is er ook nog Klaas Kapoen, een figuur die in de negentiende eeuw veel voorkwam op spotprenten. Deze fictieve persoon wilde maar niet deugen en uiteindelijk moest hij zijn moorddadige gedrag met de dood bekopen. Het is mogelijk dat deze volksfiguur zijn achternaam heeft doorgegeven aan die andere bekende Klaas.

<i>Gooi wat in mijn schoentje</i>	<i>Sinterklaas is een commercieel kut feest</i>

Heb jij een prachtig woord van de week, mail het naar: woordvandeweeek@nsaweb.nl of wvdw@nsaweb.nl voor als je te lui bent om het helemaal te typen

Heb jij een prachtig woord van de week, mail het naar: woordvandeweek@nsaweb.nl of wvdw@nsaweb.nl voor als je te lui bent om het helemaal te typen